YNE 5 MYNGE. Xgxii oronuudai proletaarinar, negedegty!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 101 (2134)
1937 onoi MAIN
5

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

„Xeblel bolbol xydelmerişen angitai yd er çaas byri ooriingoo duratai xeleer paartiin xooreldeze xelseze baidag gansaxan zebseg myn. Paarti ba angi xojoroi xoorondo sedxilei ylxeeji xolbomoor ondoo xeregsel geze, ondoo tiime nugarxai aparaad geze baigaalida baixagyi“.

(I. STAALIN).

XORIN TABAN ZILEINЬ OI GYISEHEN YDER „PRAAVDADA“ BOLЬŞEVIIG AMARŞALGA XYRGEJE!

PAARTIIIN XAMAGAI XURSA ZEBSEG—BOLЬŞEVIIG XEBLEL

Mynөө yder manai bolьşeviig xeblelei hain yderenь bolbo. Ene zilei hain yderlelgii manai soveed preessa ba bolьşeviig xeblelei xydelmerilegşed bolbol socialiizmiin aguu jixe ilaltaar, byxedelexein udxaşanartai ilaltaar ugtaza baina. Manai SSSR dotor socialiis bylgemei baiguulagdahanai yndeheer kapitaliis anginuud usadxagdaa, xynүi xyn mylzexe jabadal ygei boloo, yileдberiiin zebseg xeregselii ezemdexe socialiis ymse soveed bylgemei xydeleşegyi yndehe huuri bolon batazaa. Manai oron dotorxi olon araduudai eb nairamdal byri batazaa. Ene byxii aguu jixe ilaltanuudiimnai dyngyyd xadaa aldarta Staalin Konstituucada altan ysegyydeer bişegdehen baina. Myn Konstituuca manai oronoi azalşadta xeblelei syløø olgogdohon baina.

Mynөө bologşo xeblelei hain yderei gaixamşagta uşaranь jyyb gexede, ene hain yderlelgemnai manai paartiiin bagşanar—Leenin ba Staalinaar bai gulagdahan „Praavda“ gazeetai xorin taban zilei oitoi toxiooldohon uşar bolno. „Praavda“ gazeetiin 25 zilei turşa soo paartiiin,proletaariin revoliyyciin xeregte ynen şudarguugaar xydelmerilhen ba temesehen istoorii xaruulhan statьjaa manai ene dugaarta tolilogdobo.

Mynөө yder bolьşeviig xeblelei byxii istooriiin niurgan deere xaraahaa, terenei Leenin ba Staalinai mergen udaridalga doro jabaza, paartiiin daalgabarinuudii dyyrgexe talaar xeben xydelmeriiin dyngyyd jixexen baina. „Bolьşeviig xeblel bolbol ton eldebiin sag yjede paartiiin xariuusalgatai zorilgonuudii xyndeteigeer dyyrgedeg baigaa. Manai preessa bolbol xaanta xarjis zasagtai şanga temesel jabuulza baigaa yjede ba rosiiin pomeeşiguud, favrikaantnuud, germaaniiin, japoonoi ba busa interbeentnyydtei xamtaraza, өөhediingөө xylehenşed olon seregii soveedai gazar teeşe elьgeeze baigaa, grazdaan dainai yjede bolьşeviigai dyle badarama ygenyydii oloniitede damzuuldag baigaa. Manai preessa bolbol eldeb zyhenei byxii oportuniizmtai, trockiistnuudtai, baruunai dalьbirdahanuudtai paartiiin temeseze baigaa temeselde tuhalhan baina. Manai xeblel bolbol aradai azaxuiji texeriyylen bodxoxo, tereeniii şinedxen baiguulxa ba Staalinai tabanzilnyydii gyisedxexe jabadalda ton jixe yyrge byteehen baina“ geze„ Praavda“ apreeliiin 25 ai dugaarai tyryy bişeg soo bişene. Ene ton zyb geeşe.

Manai oronoi xydelmerişed, kolxoozniguud ba soveedai inteligeence bolbol өөhediingөө bolьşeviig xeblelii jixeer xyndeledeg ba etigedeg baina. Iime baidal kapitaliis oronuudta baidaggyi. Xarigyrenyydei azalşad xadaa byrzyaazin xeblelde negeş etigedeggyi baina.

Soveed xeblel bolbol tөgoi talaar ugaa jixeer urgahan baina. 1936 ondo SSSR soo 9 minga garamgai gazeetanuud garza baihan baina. (Xaanta Rosiido arai geze 859 gazeeta garza baihan). Manai Buriaad-Mongol respyyblikede abaad yzee haa xeblel myn jixeer urgahan baina. Respyyblikiin ceentr dee re gurban gazeeta, rajoon sovxooz ba barilganuud byxen өөhediin gazeetatai boloo.

Xebleleigee hain yderii yngergexedөө bide bolьşeviig xeblelei xydelmerilegşed xadaa gansa amzaltanuudiingaa dyngyydii toolozo bajasaad yngergexe bişe xydelmeriiingee byxii dutuu dundanuud ba alduunuudii xair nairgyigөөr kriitikelze ileryylxe ujalgataibdi.

Manai xeblel bolbol, ilangajaa Buriaad-Mongol respyyblikiin xeblel xadaa өөriing-ө dutuu dundanuud, ohol nazagai jabadalnuudii byrimyhen zai luulza şadaagyi baina. „Buriaad Mongol Ynen“ gazeetii mynөө yder abaad xaraahaa xeblelei urdaxi odoogiin yyrgii gyised dyyrgene gexe arga ygei geeşe. „Ynen“ ba bişeş gazeetanuud mynөө xyrter paartiiin CK-ai Pleenymei togtoolnuud deerehee zoxixo xemzeenyydii byxii xydelmeriee şinedxexiin tula baisaagaadyi baina.

Manai bolьşeviig xeblelei urda baihan şuxala daişalxii zorilgonuud gebel: Manai oronoi poliitikan baidalda bolhon istoris erjeltehee zoxixo xemzeenyydii abza byxii xydelmeriөө eris şinedxexe, oloniitetei nigta xolboo barisaaza, xydelmerişed, kolxoozniguud, inteligeencenyyd, paartin ba paartin bişe bolьşeviiguudii xeblelei xydelmeride xabaaduulxa xereg bolno. Yrgen oloniitii bolьşeviigşolon xymyyzyylze, tedenei revoliyycen heremze deeşedxeze japoon-neemec-trockiistonuudai aagentnuudii butasoxixo jabadal myn bolno.

„Praavda“ gazeetiin redaakcan kolleegiiin geşyyn nyxer L. Z. Meexliste xaira olgoxo tuxai

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai togtool

SSSR ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai TOGTOOXONЬ: „Praavda“ gazeetiin xorintaban zilei oi gyisehentei xolbogduulan ene gazeetiin redaakcan kolleegiiin geşyyn nyxer L.Z. Meexliste Leeninei oorden xaira olgoxo.

SSSR-ei CGK-ai tyryylegşe M. KALIINIŃ.
SSSR-ei CGK-ai sekretaarь J. AKUULOV.

Moskvaa, Kreemlь.
1937 onoi apreelь 26.

„PRAAVDA“ GAZEETIIN STAALINAI NEREMZETE TIPOGRAAFIIIN XYDELMERILEGŞEDTE XAIRA OLGOXO TUXAI

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai togtool

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai togtooxonь:

„Praavda“ gazeetiin xorintabanzilei oi gyisehentei xolbogduulan „Praavda“ gazeetiin Staalinai neremzete tipograafiin erxim xydelmerilegşed-staxaanovtan ba kaadroviiguudta xaira olgoxo:

Azalai Ulaan Tugai oorden:

1. Tipograafiiin direektor S. S. Semioonovto.
2. Eksplotaacan tahagai naçaalьnig У. A. Şvaavada.
3. Metronpaaz I. G. Baaboçkinda.
4. Rotaacaşa A. I. Aarevta.
5. Steriotiip ceexei naçaalьnigai tuhalagşa P. I. Kaşçeejevte.
6. Yseg xolbolgiin ceexei naçaalьnigai tuhalagşa V. N. Platoonovto.
7. Lenotiipşe V. I. Ziiminde.
8. Ekspediiciin xydelmerilegşe P. A. Isaajevaada.
9. Lenotiipşe V. I. Syyşende.
10. Lenotiipşe У. A. Çagiinskida.

„Xyndiin Temdeg“ oorden:

1. Eksploataacan tahagai naçaalьnigai tuhalagşa G. M. Nikolaajevta.
2. Rotaacan ceexei naçaalьnig I. N. Saavinda.
3. Rotaacaşa V. A. Kyzьmiinde.
4. Elektromontioor N. V. Boorzovto.
5. Steritiipşe S. I. Vodiaaxinda.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe M. KALIINIŃ.
SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь J. AKUULOV.

Moskvaa, Kreemlь. 1937 onoi apreelь 26.

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

DAINAI FROONTNUUD DEERE

Main negenei yder yimyyleeşen Madriidii artileeraar buudahan zandaa baiba.

Baasknuudta tuhalaxiin tulada zasagai samoliooduud Biskaajiin froontdo elьgeegdebe. Myn goritoixon bexizyylgiin seregyyd oşohon baina. Apreeliiin 30-da respyyblikiin 8 boombodooşo samoliooduud Gernikii rajoonoi itaaliiinxinai poziicii boombodobo. Bilьbaao rajoondo 1000 xyn hyni ydergyi seregei beledxelei xydelmeride jabaza baina.

Bormees seektorte zasagai seregyyd yimyyleeşenei byleg seregyydii gederge soxibo. Yimyyleeşenei seregyyd eb emxiee aldaza suxarihan baina. Tiixedee buu zebseg, seregei xeregselei zyilnyydii orxizo oşohon baina. Gadana yimyyleeşenei olon xyn aluulhan ba şarxatahan baixa jym. Tedenei dunda itaaliiinxin olon.

Main negende yimyyleeşenei samoliooduud Bilьbaao goorodii daxin boombodobo. Myn goorodoi aradzoniii pylemioodoor buudahan baixa jym. Poost deere xajahan boombonuudiinь Aangliiin minonooseциn oiro unahan baina.

Respyyblikiinxinei tala oruu orogşodoi xelehenei johoor, Biskaajiin froontdo yimyyleeşenei xehen dobtolgodo xamaadagşadai 75 proceentnь itaaliiinxin baihan baina. Generaal Mooliin artileeriiin buunuud ba seregyydiinь sym itaali ba germaanihaa jirehen gene. Yimyyleeşende germaaniiin raadioo tosxolnuud olon jym xa.

Bilьbaao goorodto esergyy kampaaniii germaani ba itaaliiin generaalnuud xytelberiledeg baina. Yimyyleeşenei boombodooşo samolioodudai 60 proceentnь germaanida byteegdehen gene.

Argoonoi froontiin Teryeelь seektorte respyyblikiinxin yimyyleeşenei ataakii gederge soxihon baina.

Respyyblikiin seregyyd Pyeebla Deelь Alьbortoonoi tymer zamai staancii ba xyyrgii handargaba (Sargoossohoo urda 47 tuxai kilomeetrta).

Urda froontiin Kordooviin seektorte main negenei yder Santa Maarija de La Kebeesa symii ezelbe. Yngeregşe zilei ijyynь harahaa exilze ene syme soo yimyyleeşen xorood baihan baina. 1200 yimyyleeşen pleende abtaa.

(TASS-ai telegraamhaa).

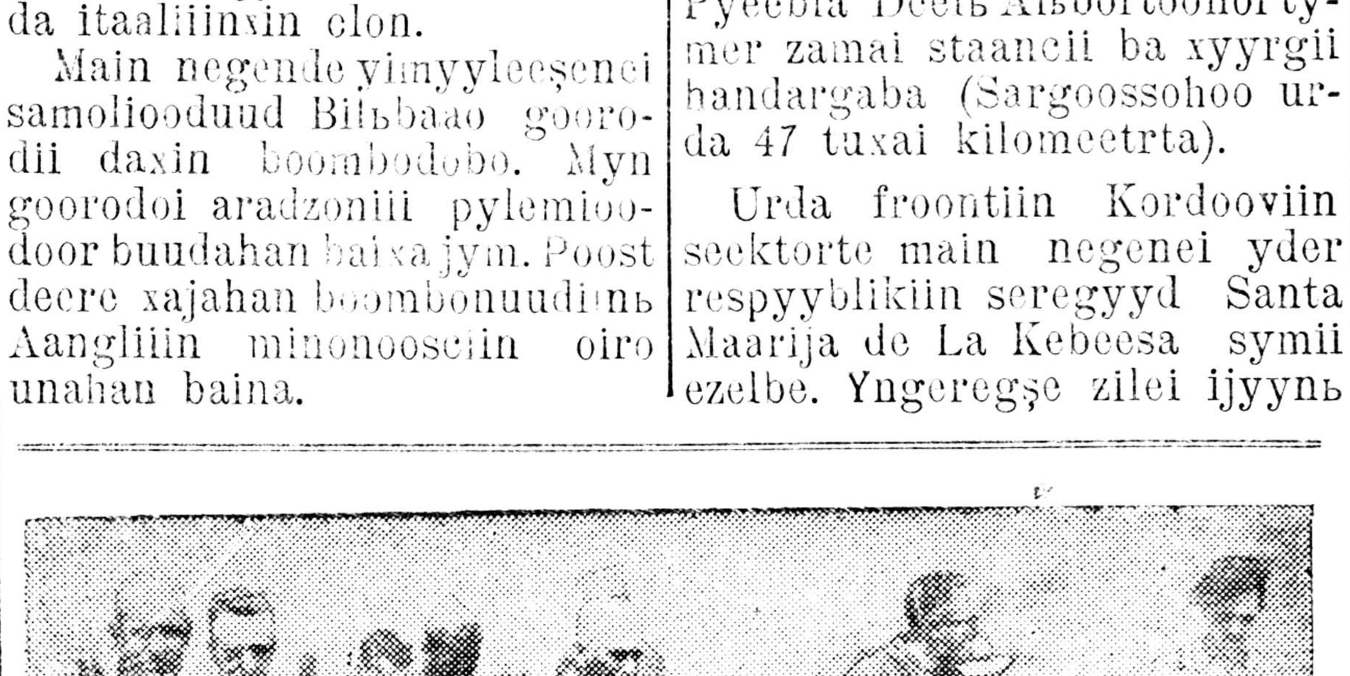

ZURAG DEERE: Ispaaniiin zasagai premьjeer miniistr Laargo Kabalьjeero (ceentrtenь) Madriidai froont deere respyybli iin seregei poziicii yzeze jabana. Tereenei baruun tee, Ispaaniin zasagai gadaada xeregei miniistr—Alьvareez delь Vaio vintoovka bariaad jabana. (Sojuuzfoto)

Yimyyleeşenei „Espaanьja“ kreiser uhanda unagaagdaba

Yimyyleeşenei Santandeer şadar jabahan „Velaasko“ esmiinec apreeliiin 30-nai yglөөgyyr aangliiin paroxoodii dobtolhon ba tereeniii poortodo oruulxa ygein tulada 12 daxin buudahan baina. Tende, dyte jabahan yimyyleeşenei „Espaanьja“ kreiser, „Velaanskodo“ oirtohon ba myn dainda oroxoor belen baihan baina. Aangliiin paroxoodto tuhalaxiin tulada Santandeerhaa niideze garahan respyyblikiinxinei samoliooduud ton mergeer „Espaanьja“ kresiserii boombodobo. Xajahan boombonь kreiser deere unaba. Xaxad çaas yngerexe xoino kreiser „Espaanьja“ uhanda şingehen baina.

Uhanda şingeze baihan kreiserhee xedii oficeernuudii (jixenxinь Itaaliiinxin, nege xedii germaaniiinxin) „Velaansko“ esmiinec abarhan ba busadiinь xereglengyi orxizorxihon baina. Santandeeriin zasag uhanda şingeze baihan uhan seregşedii abarxiin tulada zagahanai syydnenyydii elьgeehen baina. Tuxailbariaar „Espaanьja“ kreiserte jabahan 600 tuxai matroosuud yxehen baina.

„Espaanьja“ kreiserei urtanь 140 meetr, arban xojor diyyjmiin 8 buu, dyrben diyyjmiin 20 buu, 2 zeniit buugaar zebseglegdehen baigaa.

Dain seregei bologyi yjede ene kreeiserei ekipaaz 854 xyn baidag baigaa.

„Praavda“ olon mingaad staxaanovtaniii urguulaa

„Praavda“ bolbol staxaanovtanai xydeleeniii yrgedyylen xydelgexe xeregte tuilai jixe yyrge ezelhen baina. „Praavda“ gazeedta staxaanovtanai xydeleenei xysete dylii byxii oron dotoroo badaruulaa, zuu ba mingaaranь staxaanovtaniii xygzeen urguulaa, xymyyzyylee. Şineer jaaza xydelmerilexe johii bygedede zaagaa, zaxiaa.

Staalinai neremzete manai şaaxtiin staxaanovtanai kylьtyyren ba ahatyrexiin baidalii haizaruulxa xeregte „Praavda“ xedii [illegible] jixe tuhalamza xyrgee hen. Tramvainuud, şine şine [illegible]ulinuud, jaasli ba narsalgiin baişanguud, magaziinuud ba gojo haixan şine gernyyd, xeden mingaad meetr uta [illegible] ba zaharnal xargy[illegible], tungalag haixan xem[illegible] seeryyd, arbaad mingaad şine [illegible] [illegible] „Praavdiin“ [illegible] baigulagdahan baina. Ede baigulalga bari[illegible] xereg jabuulga[illegible] „Praavda“ gazeeta maşa xalan [illegible] xabaa[illegible] [illegible]

[illegible] sag [illegible] şagaai politikii [illegible] jabadal [illegible] tuhalamza xyrgedeg jym. Unşaxa byridee uragşaa debxihen manai xydeleenei baidalaa gegeelxegyin tyleo jyyxexe, jaaxa xydelmerilexe johotoiji zaahan şuxala xeregtei zaabarinuudii olog[illegible]

Mynee yder, aldarta xorintabanailenь gyisehen yder, bolьşeviig paartiin daişalxa oorgan — „Praavdada“ xalaun bajar xyrgenem.

Aleksei Staxaanov.

ALDARTA ZAM

(G.F. Petroovskiin durasxalhaa)

„Praavda“ gazeetii emxidxehen yderhee xoişo xorin taban zil bolbo.

„Praavda“ bolbol revoliyceen xydeleenei debzeltetei sug tyreze, Leenin ba Staalinai xytelberi doro ilahan baina.

„Praavda“ gazeeta xydelmerişen angiii paartitai xelxildyylze, tedeniii emxidxexe xyşen baihan belei. Fiiterei gradonaçaalьnighaa gazeeta gargaxa erxe zuurşalga abxanь ximdagyi baigaa hen. Eşe tail bari abxiin tula jixe uran mexe gargaxa xeregtei baigaa.

„Praavdiin“ xeblelgii tyb'hen tipograafi ablag ygei, uşaranь ene bolbol jixe zyrxelhen xereg bolxo baigaa. „Praavdiin“ redaakcada poliicia dobtolgo zalgaa zalgaa boldog deeree tipograafi barigşadanь ene gazeetii xeblexee arsadag, zybşeegeeşhaa jixe tyleene nexedeg baihan jym.

Xaanta zasagai xaraulanь ene gazeetii ganza bişe xaahan. Tiixede redaakcanь gazeetiin gaa nere belgeze, „Praavda“ bolbol „Xydelmerişenei Praavda“, „Seeverei Praavda“, „Ajalai Praavda“, „Proletaariin Praavda“ geze metiin ondo ondoo nerenyydtegee gardag baihan.

Gazeetiin [illegible] tyryy[illegible] zil soo guşan zurgaa şnoomir konfiskaacada ba arban zurgaa noomir gol tyleb „angiin te mesel hergeehenei“ tula 7800 tyxerigei ştraafta orhon baina. Ene yje soo „Praavdiin“ redaaktornuudanь 47,5 hara tyrmede hauhan. Myrdelge ba ştraafnuudanь gazeetii şuud handargaza baigaa belei. Zeerinь ton baga, xydelmerişedei suglaultadag xeden zood baidag baigaa.

„Praavda“ bolbol xydelmerişen niitii yrgeneer nyleendee abhan, xydelmerişedii durlaulza, tedenle xyndetei bolzo şalahan baina.

Gazeeta taraalgii emxidxexedenь jixexen berxeşeelnyyd toxioldodog baigaa. Xaanta zasagai xaraulanь „Praavda“ gazeeta taraaxada tybeg taxiin tula byxe xamzeenyydii xeregledeg geese hen. Xarauul ba poliicinь „Praavda“ abhan xydelmerişen bytenii temdeglexe baidag, tedenii myrdedeg jym hen.

Ehenь bolьşeviigaud ba xydelmerişedii [illegible] rinuuhan ygei. „Praavdiin“ jixe myrdexe byriinь xaan zasagai xydelmerişedei [illegible] „Praavdahaa“ duraha jabadal [illegible] [illegible] [illegible] ranь xadaa xydelmerişed bol xatuu bolьşeviig, revoliyceen şiglelii imag[illegible] „Praavdada“ xaradag baigaa.

Ondooş gazeetanuud gardag hen. Iydyyşka Troocki tyryytei menьşeviigyyd ba likvidaatornuud eeriinge „Lyyç“ gazeeta garga[illegible]ehen. Ene gazeetaar [illegible] menьşeviigyyd ba likvidaatornuud bolbol bolьşeviig paartii eser gyysehen temesel xeze, xaanta zasagai [illegible] politika jabuulaan baina. Gebeş xydelmerişedenь tedeni [illegible] ygei, xydelmerişeden „Praavdatai“ baihan belei.

Xeden arba [illegible] zaun xydelmerişed [illegible]lingee bişegyyd „Praavda“ elgeedeg [illegible] tyleb en bişegyylhee gazeeta boldog baigaa.

„Praavdiin“ [illegible] xydelmerşenei [illegible] xydeleenei [illegible] „Praavdiin“ bajar[illegible] baihan, kapitalizmiin [illegible] nacionaalin [illegible] [illegible] [illegible] Staalin Konstitucii [illegible] [illegible] manai oron [illegible] socializmiin [illegible] [illegible] myn.

ŽIŞEE ABXAAR GAZEETA

Buriaad-Mongoloi Gazartariaalangai aradai komisariaadai dergedexi paartkoom ba mestkoomoi oorgan „Zemraabootnik“ geze xaniin gazeeta bolbol (redaaktoriinь nyx. Beloov) zavoodnuudta gargagdadag xaniin gazeetanuud soo negen zişeete hain gazeeta geze toolo[xoor] baina. Eneenhee uragşa ene gazeeta xadaa, jamar; honirxolgyi, gazeedta garhan zyildenь xemzee abxa jabadal ygei baigaa.

1936 onoi dekaabrь haraahaa nyx. Beloov redaaktoraar xydelmerilee [illegible], vnexeeree xaniin gazeetiin xydelmerii haizaruulxa oroldohon baina. Ene gazeeta. CK-ai Pleenymei togtoolii [illegible] gazeeta [illegible] [illegible] bişe. [illegible] samokritikii [illegible] [illegible] galana. [illegible] tabigdahan baigaa [illegible] asuudalnuudii [illegible].

Nyx. Beloov [illegible] gazeetada bişedeg xynyydii [illegible] [illegible] bişe. [illegible] [illegible] bişedeg xynyyd bii. [illegible] Zaxarov, Berlakoov, Kootov, Drozdoov, Petriakoov ba bised. Gazeetanь haradaa 2 udaa garxa tyshee[illegible], tereenee sag soonь gargana. 1937 onoi janvaarь negenhee mynoeder xyrtel 7 noomir gargaa. Gazeetiin formaal [illegible] [illegible] zurag [illegible] ajataigaar gojoozo, nyned dura tataxaar haixaar [illegible] şalahan. Ilyyleiyjede paartkoom ba mestkoomoi zyg[illegible], gazeetada garhan zyildenь yaza, xemzee abxa zyildenь xemzee abdag [illegible] baina.

Bişe [illegible] gazeetiin redaaktornuud nyx. Beloovhoo zişee abza xalilgaa gazeetiin xydelmerii emxidx[illegible] [illegible] zoximzotoi hen.

Jyrn. Cerenei.

V. OLEJNIKIIN FOOTO (SOJUUZFOOTO).

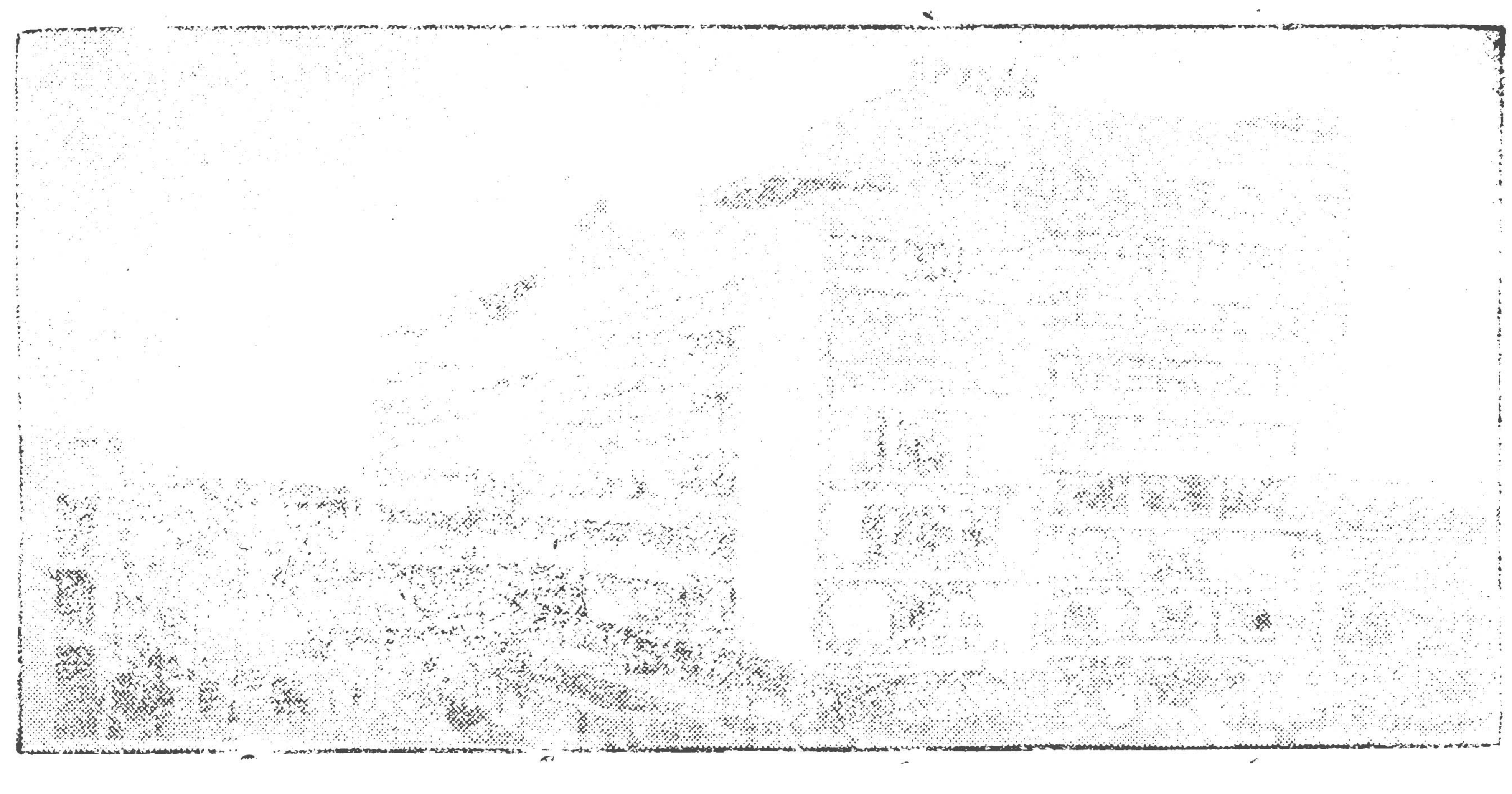

ŞINE MOSKVAA. Zurag deere: „Praavda“ gazeetiin redaakciin baişan (Praavdiin gudamza)

Leenin-Staalinai „Praavdiin“ 25 zil

Ene zilei xeblelei yder bolbol „Praavdiin“ 25 zil bolhonoi gaixamşag daatatai toxioldobo.

1912 ondo bolhon Praagiin konfereenciin togtooloor emxidxegdehen „Praavdiin“ istoori bolbol, manai byxe paartiin istooritoi taharşagyi xolbootoi. Stoliipinai reziimde ajadan zoxiidoxii xysexe jabadalai ideoloogiin bolxo, „Stoliipinai xydelmerişenei paartiii“ emxidxegşed bolxo menьşeviigyyd—likvidaatornuudtai xadaa „Praavda“ tyryyşiingee noomirhoo exilen xair nairgyi eris temesel xehen baina. „Praavda“ baiguulxada şuud xabaadalsahan ba Leeninei daalgabariaar tereniii gansa bişe xytelberilehen nyxer Staalin bolbol „Praavdiin“ 10 zilde zoriuulagdahan eeriinge durasxalnuudta iigeze bişene:

„Ene bolbol 1912 onoi apreeliin dunda, ydeşiin sagta nyxer Poletaajevai kvartiirada bolhon jym, tende dyymiin 2 depytaaduud (Pokroovski ba Poletaajev), 2 literaatornuud Olьmiinski ba Batuurin bolood, bi, CK-ai geşyyn (niuusaar jabadag bi bolbol „xaldaşagyi“ Poletaajevai) „beestede“ huugaa hem. „Praavdiin“ platfoorma tuxai xelseze gazeetiin exiin noomirii zoxioohon belei bi...

Ene bolbol, xydelmerişen angiin organizaaciinuudai legaalin foormonuudhaa likvidaatornuudii (menьşeviigyydii) namnaxiin tulada, bolьşeviig uudai eris temeselei yje baigaa hen... Legaalin organizaaciin nidii dailan abza şadaagyi haa paarti bolbol tere sagai politiikaa baidalnuud deere yrgen nitede garaa harbaiza şadaxagyi baigaa hen.. Paartin şanarai tylee, olon niitiin xydelmerişenei paarti baiguulxiin tylee temesehen ene temeselei teg dundanь „Praavda“ baigaa hen“.

„Praavdiin“ Staalinai platfoorma bolbol gazeetiin xamag şiglelii todorxoilon gargaza, tereende yzegdeegyi jixe paartin dalaisa ygehen baigaa. „Praavda“ bolbol tyryyşiingee noomirhoo exilen xydelmerişedtei nigta xolboo baiguulza, xydelmerişedei aza baidalai bylegii ulam ulam jixedxexe orohon belei. Xydelmerişenei bişegyydenь ton oloniidoo elbeg jixe xuudahanuudii ezeldeg bolhon. Leenin bolbol xiliin saanahaa „Praavdii“ anxaraltaigaar xytelberilexe, noomir byriinь şinzeleg, redaaktoranь şaxaa şalah asuudalnuud taşaa bişegyyd ba staatjaanuudii esergyleg, taşaar zaxim aldaanuudiinь zaaza ygedeg, ilangajaa gazeetiin paartin ba niitiin şanartai asuudalnuudii şinzalsaldag, galinь likvidaatornuud teşe zygiyylen zaladag baigaa.

„Praavda“ bolbol ilangajaa Troockii eris xursaar şoxizo, troockiizmiin likvidaator udxa şanar ba xamag antipaartin gryppenyydei ceentr bolhon, tereneii yre bolxo „aavgustiin bloogii“ eliryylhen baina. Ene menьşeviig bloogii demzeze baihan II dugaar internacionaalai sociaal-soglaşaatelnuud „Praavdahaa“ xatuu soxilto aba han baigaa. „Praavda“ eeriingee aldarta jabuulgiin byxii yje soo II dugaar internacionaalai oportunistnuudai udxa şanarii suxariltagyi eliryylen temesehen baina.

Maarks—Leeninei teoori ba taaktikiin yndehenhee xelberihen, proletariaadai emxiiz dagairuulxa ba Lynaçaarskiin burxabaiguulalga, Bogdaanovai idealiizm, Voolьskiin anarxiis aaşanuudii ymgeşelen xandahan „vperioodiinxinei“ bylegei xelberiltiin urdahaa „Praavda“ eris temesehen baina. „Praavda“ bolbol, yndehenei asuudal taşaa Leeninei poziciii barimtalxa ba nacionaal-şovinistnuud, menьşeviigyyd ba Rooza Liyksembyyrgiin yzel saxigşadai urdahaa erşentei şudarga xydelmerii jabuulhan baina.

Likvidaatornuudii butasoxixo, troockiis „aavgustiin bloogii“ eliryylxe, II internacionaalai oportunizmtai ba ceentriizmtei temesexiin yjede „Praavdiin“ aşa gabijaa ugaa jixe baigaa.

„Praavdiin“ xojorzilei oi gyisexetei daşaramdaulza 1915 xydelmerişenei gryppenyyd 16163 tyxerig 71 mynge suglaulhan baigaa.

„Praavdiin“ xysen ba amzaltiinь gardag gazar bolbol tereneii oloniitetei ton nigta bejiin xelxiee xolbootoi jabadalda baidag geze Leenin yzedeg baigaa. „Praavdiin“ ynder deede principiaalin paartin şanar ba oloniitetei barilsaatai jabadal xojoronь xamtarxadaa „Praavdiji“ bolbol bolьşeviig gazeetiin deeree axagyi erxim yliger bolgohon baina.

Imperialiis dainai urda tee xaanta zasagaar xaagdan taraagdahan „Praavda“ bolbol 1917 ondo fevraaliin revoliyceen xoino, darii daxin istooriin areena deere garhan baina. „Praavdiin“ redaakciin sostaavta hajaxan sylelgdehee jireed baihan nyxer Staalin orohon jym. „Praavda“ bolbol tyryyşiingee noomirnuudai negende, „xydelmerişen ba soldaad deputaadnuudai sovedyyd tuxai“ ystoorin zyiliin tuxaigaad, udangyi Leeninei, apreeliin aldarta teezisyydiin tuxai garhan belei. Negen doro „Praavda“ bolbol paarliin „byxii zasagii sovedduudta“, „eb nairamdal, talxan, gazar ba sylee“, „arban kapitaliis—miniistrnyydii xolodxojo“ gehee ba bişe loozungnuudii olon tymenei dunda taraahan jym. Byrzyaazindemokratiis revoliyceede debsyylen şilzylxe, imperialiis dainii grazdaan dain bolgoxo gehen paartiin liiniii „Praavda“ bolbol eeriinge yder byriin byxii xydelmeride şin nigtaar ba şuud tygeldereer bejelyylze baigaa. Leenin ba Staalinai xytelberi doro „Praavda“ bolbol sag zuuriin zasagai ba sociaal-predaatelьnuud, menьşeviig ba eseernyydei koontrrevoliyceen udxa şanarii eseşe susarşagyi eliryylhen baina.

(Yrgelzel 3-daxi niuurta

Paartkoomoigoo xydelmeriii xangaltagyi gebe

riaad-Mongoloi barilganuu
reestiin dergedexi paart-
ioi toosoo hungaltiin sug-
apreeliiin 27-hoo exileze
der yrgelzelbe.
artkoomoi sekretaarь nyx.
loovoi xydelmeriiinь too-
elidxel tuşaa komuniist-
ıь ton edibxiteigeer kriiti-
e, organizaaciingaa xydel-
le yzegdehen alduu dutuu-
i eliryylbe.
rtin ustaavii, paartindoto-
mokraatiii ebdehen, revo-
en heremzee moxooduulza
idaisadii (Bargaanov, Çen-
) xytelberilexe xydelme-
bailgaxa baihan deerehee
anuudta xorololgo xexe,
ei zəəriii byreg jixeer yri-
lagailxa g. m. buzagai ja-
[illegible] olon baiba.

[illegible] mynөө xyrter
[illegible] xytelberilegşed 8
[illegible]hen aad, tedenei 1 xy-
hungaltaar orohon, bişe-
b[illegible] paartin gorkoomoor
[illegible] xydelhen baigaa.
[illegible]berilegşed helgegdeze
[illegible] xydelmeriiingəə too-
[illegible]teigee urda xeegyi.
[illegible], samokriitikii xabşa-
[illegible]iin daisan zyyligyy-
[illegible] jabuulganuud tuxai
[illegible] kriitikelehen do
[illegible] paartkoomoi xytel-
[illegible] xaixaral[illegible] bai-

[illegible]stnarai poliitikan be-
[illegible]lyyixiin tyløø
[illegible] zyghөө tonş xangal
[illegible] xytelberilehen. polii-
[illegible]iin xeşeel tanal-
baiba.

[illegible] daisad xorologşod
[illegible], Çankiirov ba bişe-
[illegible] jabadal tuxai ko-
[illegible] kriitikelexedenь,
[illegible] baihan Bobroov ug-
[illegible]ggyi hen. Nyxer
[illegible] paartoorg baiza paar-
[illegible] xydelmeriii una-
xyn aad, paartin şuga-
[illegible] xabaadaa-
[illegible] heremziin ta-
[illegible] Bobroov hanaa amar
[illegible] eli geeşe—geze
[illegible] xelebe.

[illegible] daisad xorologşod
[illegible], Çankiirov) manai
[illegible] xytelberilegşed
[illegible] huuxadaa tede-
[illegible] xyrgeşegyi „taban"
[illegible] huudag baigaa.

Tedenei xydelmeriii xynei kriitikelee haanь gederge soxizo kriitikii xabşaad amagalan huuxadanь xenş xeregledeggyi hen. Biyrokraad meetod manai xydelmerihөө mynөөş zailaagyi baina. Mynөө baigaa xytelberilegşed; Bobroov, Şepovski, Sokoloov, Zarkoi ba Lioonov gegşed jamarş şuxala asuudalnuudii өөhed zuuraa xelseed le saaşanь niitiin dunda jabuulxadaa zaxirgaanai meetodeer yngergedeg gurimtai baina—geze nyx. Çybyynin xelebe.

Bide komuniistnar xadaa revoliyycen heremzejee ton deere bailgaxa ba poliitikan xydelmeriee erximeer jabuulxa ujalgataibdi. Mynөө manai xydelmeri ton hula jabaza baina. 1936 on soo dyyrgexe tysebte barilganuudii dyyrgeegyibdi. Mynөөş, ene zilei exin kvaartalai bariilgiin tysebei dyyrgelte muu jabana. Zil byri gyrenei zəəriii yrilte, xulagaida oruulza xemzeegyi jixe garza uşaruulnabdi. Ede byxii alduu dutuunuudaa yndehөөrenь usadxaza paartin poliitikan xydelmeriee erximeer jabuulxiin tyløø erşemteigeer temeseje—geze nyx. Bobroov xelebe.

Saaşanь yge xelehen nyxed; Lioonov, Ivanoov, Popoov, Zolotorioov, Paxeejev gegşed paartin exin organizaacanuudta paartin gorkoomoi ba mozkoomoi zyghөө operatiiv xytelberiiinь xangaltagyi baihan tuxai olon faaktnuudii zaaza kriitikelebe. „Buriaad-Mongoloi Praavda" gazeetiin redaakca bolbol kriitike tuxai zyil oruulxada gargadaggyi—gebe.

Hyyleerenь paartkoomoigoo jabuulza baihan xydelmeriii xangaltagyi baigaa geze segnelte ygөөd, paartin poliitikan xydelmeriee şinedxen baiguulxa tuxai şine hungagdahan paartkoomdoo zaxiaa bolgon ton honor togtoomzo batalan abba.

R. Cedenoo.

PAARTORGANIZAACIIN HUNGALTII HULAAR XYTELENE

Muxar şiberei rajoonoi paartin exin organizaacanuudai hungaltiin suglaanuud yngereze baina. Paartin organizaacanuudai hungaltiin suglaanuudta nii te komuniistnar aixabtar edibxiteigeer xandana.

Gaşain MTS-ei dergedexi paartin organizaaciin hungaltiin suglaanda xabaadahan 8-9 komuniistnar bygedөөrөө yge xeleze, paartin organizaaciingaa xydelmeriiin dutuu dundanuudii ton xursaar kriitikelebe.

—Komuniistnarai dunda poliitikan huralsal jaaşagyi muugaar jabana. Eneen tuxaida paartoorg jamarş xemzee abdaggyi. Erdem hurguuliaar baga, өөhedөө nom unşaad tereneigee udxiinь hain oilgozo şadaxagyi komuniistnarta paartorganizaacanai tuhalamza yzyyldeggyi. Eneen deerehee zarim komuniistnar poliitikan beledxeleeree jixe geegdenebdi—geze nyx. Mixailov xelebe.

Jyrenxii deeree komuniistnarai edibxi xeşeeliinь deeşelhen eli baibaş paartin organizaaciin xytelberilegşedei zyghөө, şineer yrgedeze baigaa kriitike, samokriitikii demzelen byri yrgenөөr jabuulxa temesel yşөө hula. Yligerlexede: Suulgiin somonoi paartin organizaaciin hungaltiin suglaan deere, komuniistnarai edibxitei kriitikelehen ygenyydii togtoomzodoo bişeegyi. Tere suglaan deere 9 xynei yge xelehen baixadanь zybxen 2 xyn yge xelee geze suglaanainь protokooldo bişegdehen baigaa.

Paartoorgiingoo xydelmeriiin toosooto elidxel tuşaa abhan togtoomzodoo—„poliitikan talaar nazagai, hanaa amar huuxa jabadalii saaşaa yrgelzelyylze bolxogyi"—geze bişexedeed, Paartin-poliitikan xydelmeriii xysed haizaruulxiin tyløø xatuugaar temesexe tuxai ton todorxoi togtoomzonuudii abangyi yngerbe.

Rajoonoi paartin komiteedai zyghөө, paartin organizaacanuudai hungalta tuxai xytelberinь hula baina.

C. Nimiin.

TARIAALAN DEEREHEE

Yçөөtein MTS

Yçөөtein MTS ene zilde traaktorai zahabariii aixabtmuugaar yngergөө. Eneenei gemeer mynөө tarilgiin xydelmeri haataza baina.

Zişeelbel: xabarai tarilgada xydelmerilxөөr Dorzo Bazaarovai neremzete kolxoozdo 2 traaktor jirehen baina. Negtraaktoranь gansa yder paar diskovaalaad, xojordoxi traaktoranь 3-4 yder soo seejelke şireed xojuulan ebderze, mynөboltor pooli deeree xebtehen zandaa.

Bydioonniin neremzete kolxoozdo elьgegdehen traatornuud 5 xonog soo 5 gektaar paar diskovaalhan baina.

G.

Ibolgiin MTS

Ibolgiin MTS-te xamaadaxa „Kominteern" kolxoozxabarai tarilga exilheer 7-8 xonog yngerbe.

Mynөө yjede pooliiin 2 brigaadanuud 50-50 gektaar jarica tariaad baina. Traaktorai seejelkeer 100 gektaar tarib. Plyygeer 200 gektaar gazar xaxalhan aad, tereendee tarilgxengyi xeden yder miin xebtyylze, şiig noitiinь xataab. Mynөө hajaxan boroon jixeer orood, gazarai şiig aixabtajixe. Gexe zuuraa, tere kolxoozdo morin seejelkeer tarixa jabadalii xeregseexegyi yzel garna.

Cebegei.

Xonxoloin MTS

Xonxoloin MTS-ei traktoriistnar Karnakoov ba Staalьjeva xojor ydertөө 4,8 gektaar tarixa noormotoi aad, 10-1 gektaar xyrter tarina. Traktoriist Jakiimova gedeg 30 gektaa bornoilxo noormotoi aad, 42 gektaar bornoildog baina.

Xonxoloin MTS-ei traaktorai paark apreeliiin 29-ei ydexyrter traaktor byxenei 51 gektaar xaxalaa.

Nimiin.

ZANDINAI „ZUGAAŞAN"

Zandin xyndii geeşe erte urdahaa xoişo arxi tamxi, alxildaa soxildoo, ama xeleer taharaagyi gazar jym gelsedeg. Hajaxan ene xabar yrehe seberlelgiin yjede bolhon xereg. Negete Gaşain MTS-ei agranoom Maskoov, agroteexnig Kişkoov gegşed „Komsomool" kolxoozoi tarilgiinь beledxelii şalgaxaa jirehen baigaa xa.

—MTS-ei „nojodoi" jirexede miin jaagaad baixamnab—geze Badmiin Barda tyryytei xeden xynyyd suglaza, beledxel tyxiceerelge xehen gexe. „Nojodoi" xynde gexede, gaxain porşoonxo şaruuhalza, dytexen baihan selьpoohoo dyşenei xariigi zalaba. Şarahan mixandaa sadaxadaad, asarhan arxindaa hogtozo unaad, Gaşain MTS-ei „nojod" gazaa gerte muxariza xebtebe xa.

Tede xydelmerişedөө tyryylegşe Daşanь azalda gargaxaa jirexedenь Barda abagai bardamxaza „xynde by nojorxo mynөө ybeldөө molonoi xydelmeride maniiji tuuhauşni xyrөө, şiniii tuxai tyryylegşe xenş bolood baiza şadaxa jym"—geze zandaraad. Daşa tyryylegşedee „xeheelte" yzyylxe geze baitaranь, amitan zor olon baihan geze haigaza abaa.

Yglөө ydērenь bolxodo man garaa taraaza, xon zin bolzo kolxoozniguudş azaldaa garaaligeze baitar şag şuujaan bolzo mynөө arxidaan daxin hergebe. Nimiin Sodnom, Badma-Cerenei Cebegzab gexe metiin arxidaaşan bii bolzo, baha nanşaldaa xereldee yydxehen baina.

Xabarai tarilgaa hainaar emxidxexiin orondo azal xydelmeriee hamşagtuulza, kolxoozoi discipliinii ebdeze jabahan ede arxinşadta zoxixo xemzee abmaar baina.

Namdag.

(ojordoxi niuurai yrgelzelel)

[illegible]uriin zasag bolbol
[illegible]i" xaanai zandarmeeri
[illegible]rotoigoor xabşahan dee-
[illegible]17 onoi ijyyniiin 28-da
[illegible]iin" redaakca xaagdana.
[illegible]. Tiigebeş „Praavda"
[illegible]eldeb („Xydelmerişen
[illegible]aad", „Proletaari", Xy-
[illegible]şenei zam" ba bişe) ne
[illegible]er daxin garadag bol-
na.
[illegible]abriiin ilaltahaa xoişon-
[illegible]aavdiin" zam bolbol
[illegible]iin" xorin taban zilei oi-
[illegible] delxein istoorin ud-
[illegible]alta tuilaad baihan ma-
[illegible]rtiiin aldarta geroilig
[illegible]n baina. Proletaariiin
[illegible]rii bexizyylxiin tyløø,
[illegible]indystrizaacalxa ba ko-
[illegible]acalxiin tytөө, Staali-
[illegible]n zilnyydei tyløø te-
„Praavda" bolbol paar-
[illegible]neraalin liiniii xursa
[illegible] saxiza baihan baina.
[illegible]a" bolbol baruun ba
[illegible]" oportuniistnuudii ba
[illegible] ebseldegşedii esergyy-
[illegible]nesexe xojor froontiin
[illegible], paartida esergyy byxii
[illegible]anuudii buta soxizo
[illegible]iuurtan ba ymexei li-
[illegible]zmii esergyyseze ebse-
[illegible]emesel jabuulhan bai-
[illegible]iaabriiin urda tee Leenin ba paartida esergyysen orohon, revoliyyciin buzagai ştreixbreexernyyd Kaamenev, Zinoovьjevii, Buxaarin ba Piatakoov tyryytei „zyynei komuniistnuudii", Breestiin yjede Leeniniii esergyysen temeseze baihan trockiistnuudai zebseg zyygşe Şliaapnikov tyryytei anaarko-sindikaliis „xydelmerişen opoziicii" mergen galaar buta zada soxizo baihan baina. „Praavda" bolbol revoliyyciin byxii zilnyydei torşo soo aluurşan, şpioonguud ba diversaantnuudai baand, ulasxoorondiin faşiizmiin agentuura bolzo oşooşo trockiizm ba trockiistnuudai koontrrevoliyycen udxa şanarii eseşegyigөөr eliryylhen baixa jym. „Praavda" bolbol BK (b) P-iin CK ai xytelberi doro jabaza paarti ba revoliyyciin buzagai buzar urbagşad— Kaamenev, Zinoovьjev, Raadek, Piatakoov ba Troockiiin, bişe bişe faşiis tuhaluurşadai bodoto niuurii, aradai daisan Troockiiin sexe tuhaluurşan bolzo oşohon baruunai opoziiciin udaridagşad — Buxaarin, Riikov ba Toomskiiin koontrrevoliyycen restavraaciin teoori ba praaktikii eseşegyi eliryyldeg ba elişeledeg baina.

Ene xorin taban zil soo „Praavda" bolbol xododoo Leenin—Staalinai paartitai xamta revoliyycen heremziin poost deere baigaad, paartidotoroi baiguulaltiinş talaar, azaxui ba kylьtyyriinş talaar, filosoofi, nayyka, literatuura ba iskyystviinş talaar xelberixe jabadalii xair gamgyi soxidog baigaa. Hergeen bodxooxo yjede „Praavda" bolbol aradzoniii ekonoomiken talaar şinedxen xymyyzyylxe xyşete zebseg bolood, ulam byri debzezel jabaa. „Kaadrnuud bolbol xamagii şiidxene" gehen Staalinai loozongii bejelyylxiin tyløø, teexnixii şudalxiin tyløø, Staalinai zurgaan ysloviii dyyrgexiin tyløø temeseze, manai soveed kaadrnuud uşar joho medexe bolьşeviig discepliiniin surtal dotoroo xymyyzyylze, tedenei idei-poliitikan xemzeejiinь deeşelyylze, alibaa kylьtyyren ba azaxuin xydelmeriiin yçaastkanuud deerexi azalai erxim hain zişeenyydii yderbyri xaruulxa, paartiiin Centraalin Komiteedai togtoomzonuud ba loozongnuudii bejelyylxiln tyløø bolьşeviigşelen temeseze, paarti ba araduudai voozdь nyxer Staalinai byxii zaabarinuudii bejelyylxiin tyløø temeseze „Praavda" bolbol manai oronoi geroinuud ba soloto xynyydei byxeli aarmiii xymyyzyylhen ba oloşoruulhan baina. „Praavda" bolbol Leenin—Staalinai xeregei tyløø tyryyşiin zergede edibxiteigeer temeseze baigaa xeden olon zuun mingan xydelmerişen-xydөө bişegşedii xymyyzyylhen baina. Xydelmerişen xydөө bişegşed ba paartitai paartigyi bolьşeviiguudai aktiivai tuhalamzaar „Praavda" bolbol өөriingөө xuudahan deere biyrokratiizmtai temeselii jabuulza, manai xydelmeriiin dutuu dunda zyilnyydii zahaxiin tulada niuur saxingyi kriitike ba samokriitikii yrgenөөr delgeryylhen baina.

Manai aldarta bolьşeviig „Praavda" bolbol azalşa zonor aguu jixe socialiis exe oron bolxo—SSSR-ei oborooniin xyse şadalii ali bolxoor bexizyylxiin tyløø, Soveed Xolboonoi grazdaniiin byxeniii exe orondoo inag duratai baixa mederel tyryylze xymyyzyylxiin tyløø temeselii yderhөө yderte jabuulza baina.

BK(b) P-n CK-ai fevraaliiin Pleenymei togtoomziin ba nyxer Staalinai zaabariiin johoor „Praavda" bolbol өөriingөө xuudahanuud deere kriitike ba samokriitikiin ba paartidotoroi demokraatiiin asuudalnuudii, bolьşeviizmii şudalxiin asuudalnuudii ton şine xyseteigeer tabiaad, paartiiin CK-ai hyylşiin pleenymei şiidxeberiiin aguu jixe udxaşanarii boloto yliger zişeenyyd deere oilguulza ba paartin poliitikan xydelmeriii yndehөөrenь şiidxexe gexede xen haad xeze ba zyrize baihan tedeeniii xair gamgyi eliryylze baina.

Manai paarti ba tereenei Centraalin Komiteedto etigeltei, aguu jixe emxilxii xysen bolzo өөdөө debzehen, paartitai ba paartigyi bolьşeviiguud olon zontoi niagta xolbootoi bolhon Leenin—Staalinai „Praavda" bolbol manai paartiiin tugii Maarks—Eenglis, Leenin—Staalinai aguu jixe ba ilagdaşagyi tugii deere yrgeze jabana. Ene tug dooro „Praavda" bolbol socialiizmiin şine şine ilaltanuudii oloxiin tulada paarti, xydelmerişen angi ba byxii azalşaniii negedxen xamtaruulza ba emxidxeze baina.

Main negenei paraad Moskvaada

Ygløønci 9 çaas 30 minuutada, Ulaan talamai ba tereende orohon gudamzanuudaar seregyydii zagsaalga dyyree.

SSSR-ei Centraalin Gyisedxexe Komiteedai baişan ba talamainuud Leenin ba Staalinai gigaant jixe portreeduudaar gojooltotoi. Terenyydei fasaaduudta main negenei loozonguud jalaran, „Byxii oronuudai proletaarьnar, negedegtii“ geze oros, ispaan, neemec, francuuz, angliis ba xitad xelenyyd deere bişegdehen daişalaxii komuniis uriaa xaragdana.

9 çaas 45 minuutada tribyynyyd deegyyr zon dyyren suglaraa. Ende, Moskvaagai azaxuinuud, alban gazarnuudai tyryy staxaanovtan, erdem uxaanai, uran haixanai ba teexnikiin azal jabuulagşad jiree. Ende, main negenei hain yderte Moskvaa jirehen, soveed oronoi erxim xynyyd bii Ende, gadaada oronoi proletaarьnarai delegaacanuud amar şalaldaza baina. Ende, Ispaaniiin geroilig aradai delegaaca baina.

Diplomatiis koorpusuudai sostaav ba seregei attaşeenuud gyisedeeree talamai deere jirehen baina.

Paraadii komaandalagşa negedexi raangiin komandaarm Beloov gegşe seregyydii zubşaza, tedeniii amarşalaba.

Arban çaas boltor ysøøxen minuutanuud yldeze, talamai nomoxon bolno. Genete, mavzolei şadar aplodismeentiin nerjeen duuldaza, mavzolein zyyn tebseg deere garşa jabaa, aradai voozdь nyxer Staaliniii, nyxed Moolotov, Kaganooviç, Kaliinin, Mikojaan, Çybaarь, Andreejev, Jezoov, Dmiitrov, Mezlayk, Akuulov, Xryyşev gegşedii byxe talamai nerjeme aplodismeentaar ugtana. Mavzolein baruun talamai deere Soveed Xolboonoi maarşalnuud Tyxaçeevski, Jegoorov, Bydioonnii ba seregei deede komaandalalgiin busa tyløølegşed yzegdebe.

Mavzolein xazuuda Litviinov, Syliimov, Şveernig ba bişe nyxed baina.

Spaasskiin baaşniiin çaasuud bajasxalantaigaar 10 soxibo. SSSR-ei Oborooniin Arkoom, Soveed Xolboonoi maarşal Voroşiilov Kreemliiin yydeer mori unaad garşa jirebe. Nerjeme ovaaca bolno. Oborooniin arkoom Voroşiilov seregei xesegyydii zubşan jabaza, proletaariin aguu jixe hain yder Main negeneer amarşalaba. Seregşed bolbol øøriin arkoomii şanga uraa xaşxaralgaar ugtana.

Voroşiilov Ulaan Talamaida daxin busaza, mavzolein zyyn tribyyn deere garaba.

Soveed Xolboonoi negedexi maarşal yge xelebe. Xelehen ygenь byxii orondo, byxii delxeide raadioogoor tun xaglagdana.

Bajarai şaxaa tangarigai teeks tii Voroşiilovai unşaxada, xeden olon mingaad zaluu seregşed dagan dabtana.

Orkeestr „Internacionaal“ duulaza, ene ulasxoorondiin proletariaadai giimnii byxe talamai dagaza duulana.

Paraadii Voroşiilov exilene.

Fryynziin neremzete akadeemi, agaar—seregei akadeemi ba ximiis- seregei akadeemiiin kyrsaantnuudai koloononuud zigdexen alxamaar alxalaldahaar Ulaan talamai deegyyr yngerene. Proletaariiin diviiziiin seregşed, moskvaagai zebsegte xydelmeriişenei poolkonuud, paraşuudai xeregii, planeriizmii, buudalgiin teexinkii şudalaza baigaa zaluuşuudai poolkonuud udaa daraa hubarin yngerene.

Tee bolood, Staalinai neremzete kavaleriis diviizi xyngen maarşiin abiaan doro garna. Grazdaan dainai aldarta epizoodii bodotooronь xaruulan, pylimioodoi taçaankanuud jabana. Edenei xoinohoo kazaagai diviiziiin xehegyyd hubarina. Morito kybaanaixid, teerigeexin Ulaan talamai deegyyr morinoi gyideløør yngerene.

Myn tee bolod geed, velosipediistnuud ba motorcikliistnyydei otriaaduud talamaiji byr xeene.

Eldeb tyrelei mexaniziirovalagdahan arteleeriiin maarşii zeniit buu exilen neebe. Ene maarş jixel zoxistoi baigaa daa. Taankii buudaxa pyyşkenyydii gaybicanuud helgene. Gurban goltoi avtomoviilьnuudta huulgagdahan buunuud, traaktoraar şiryylhen buunuud yzegdene. Ton onihon mexaniizmtai eldeb zyhenei konstuukciin pyyşkinyyd talamaiji dyyrgebe.

Milioon arad zondo inagaar duuldadag nere „Staalin“ geze bişegtei aguu jixe taank garşa jirene. Eneenei xoinohoo xojor doxi taank. Gurbadaxi, Dyrbedexi... Tedenei xoinohoo yi tymen tanketkanuud hubarildaza, byri byri tomoxonuud taanknuud bolo bolhoor, esesee xuurai zamai aguu jixe drednoyytenyyd bolno. Tere yjede, dyrben motoorto boombodoxo samoliooduud, tereenhee deegyyr xeden olon razveedçiguud, soveedai tyrgen samolioodudai otriaaduud tengerieer xynxinelden niidene.

Ene xadaa, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiii ba Leenin—Staalinai paartida bejee ygehen tereenei gaixamşag xynyydei aguu jixe paraad myn bolno. Ene xadaa, aguu jixe soveed oronoi Ulaan Aarmiii xujaglan zebseglehen seregei yn der teexnikii xaraxa jabadal myn. Ene xadaa, soveedai xydelmerişenei garaar, soveedai materiaalnuudaar, soveedai zavooduud deere bytøøgdehen maşiinanuudai paraad myn. Ene xadaa, daişalaxii teexnikii gyised şudalhan, paartitai ba paartigyi bolьşeviiguudai, øøriingøø exe oronoi dyle badarma patriooduudai paraad myn baina

12 çaas 10 minuuta. Hyylşiin taanknuud Moskvaa—gol hajal xyrəze baina. Ulaan talamai oruu Moskvaagai rajoonuudai koloonnonuud urashan mete orozo baina. Genete, Ulaan talamai xyn zonoi urasxalaar busalan, gaixaltai haixanaar yzegdene. Toolozo baraşagyi olon tuguud, plakaaduud, loozong zurahan makeeduud ba azyiledberiiin emblicemenyyd, —ede bygede xadaa, niyde hargama yngøør jalaraza xaragdana.

Demonstraantnuud taharaltagyi hubarina. Ugaa haixan tuguud namilzan, paarti ba zasagai xytelberilegşedei ba Soveed Xolboonoi erxim tyryy xynyydei portreeduud toloron xaragdana. Byxii zonoi dyre şarainuud mavzolei teeşe şiglehen, xaluun zyrxenei uriaanuud duuldaza, mavzolein zyyn tebseg deere baigaa nyxer Staaliniii ba tereenei soraatniguudii amarşalhan abiaanuud duuldana.

Nyxer Staalin mandatugai. Aguu jixe Staalinda aldar solo. Leeninei Centraalin Komiteed mandatugai.—gehen abiaan byxii talamaiji suriaatuulna.

Rajoonuudai koloonnonuudii tyryylen azyiledberiiin staxaanovtan, azalai ynder deede byteesiin tyløø erxim temesegşed jabana. Main negenei demonstraaciin tyryyşiin huuri bolbol aşa gabijaagaaranь tedende xabaadaxa baina.

Zaxa xizaargyi olon tuguudai dunda Moskvaa—Voolga kanaalai jixe sxeeme xaragdana. Soveed Xolboonoi uhan zamai şine traassiin şliyyzenyyd ba xaaltannud kaartanuud deere temdeglegdenxei xaxaaragdana. Voolgahoo ulaan niislel xyrter uhan zam neegdee. Ene aguu jixe ilaltii Main negenei hain yderøør byxii oromnai temdegleze baina, jyyb gexede, ene xadaa—xojordoxi taban zilei aldarta ilalta, Staalinai idiein gaixamşag gyisedxel bolxo baina.

Eregtei ba emegtei xydelmerişentei xamta, inzeneernyyd ba teexnigyyd, erdemted ba dooktotnuud, stydeentner ba albaxaagşad, uranzoxioolşod ba hurgagşanar, artiistnuud ba arxiteektornuud jabana.

Taban çaas bolohonşhaanь demonstraaca yrgelzelhøør. Hain yderei xyxiyyn abiaan koloonnonuudai dunda zamxanagyi. Zygtøøl, demonstraaca dyyreedyi. Moskvaagai 30 mingan fizkylьtyyrnigyyd xyngen ritmiis alxamaar alxalhaar mavzolein xaxuugaar yngerene. Fizkylьtyyrnigyyd bolbol Staalin ba paarti, zasagai xytelberilegşedii doriuun xongioogoor amarşalana.

17 çaas 40 minuutada Ulaan talamai xyn zongyi bolbo. BK (b) Paartiin ba Soveed zasagai geşyyd mavzolein tribyynyydhee buuba. Main negenei hain yderøør SSSR jirehen, Ispaaniiin Respyybiikiin delegaaca tedende dyteleze jirene. Staalin ba paarti, zasagai xytelberilegşed bolbol øøhediingøø erxe syløø ba bejee daangi baidalii erelxeg zorigoor xamagaalaza jabaa geroilig aradai tyløølegşedtei xaluunaar g ara [illegible].

ZURAG DEERE: 1890-eed onuudta xydelmerişed oido garaad, main negeniii yngergehiinь xaruulna. (SSSR-ei Revoliyyciin myzein kartiinahaa, uranzuraaşa B. A. Traancevai buulgahan zurag jym).

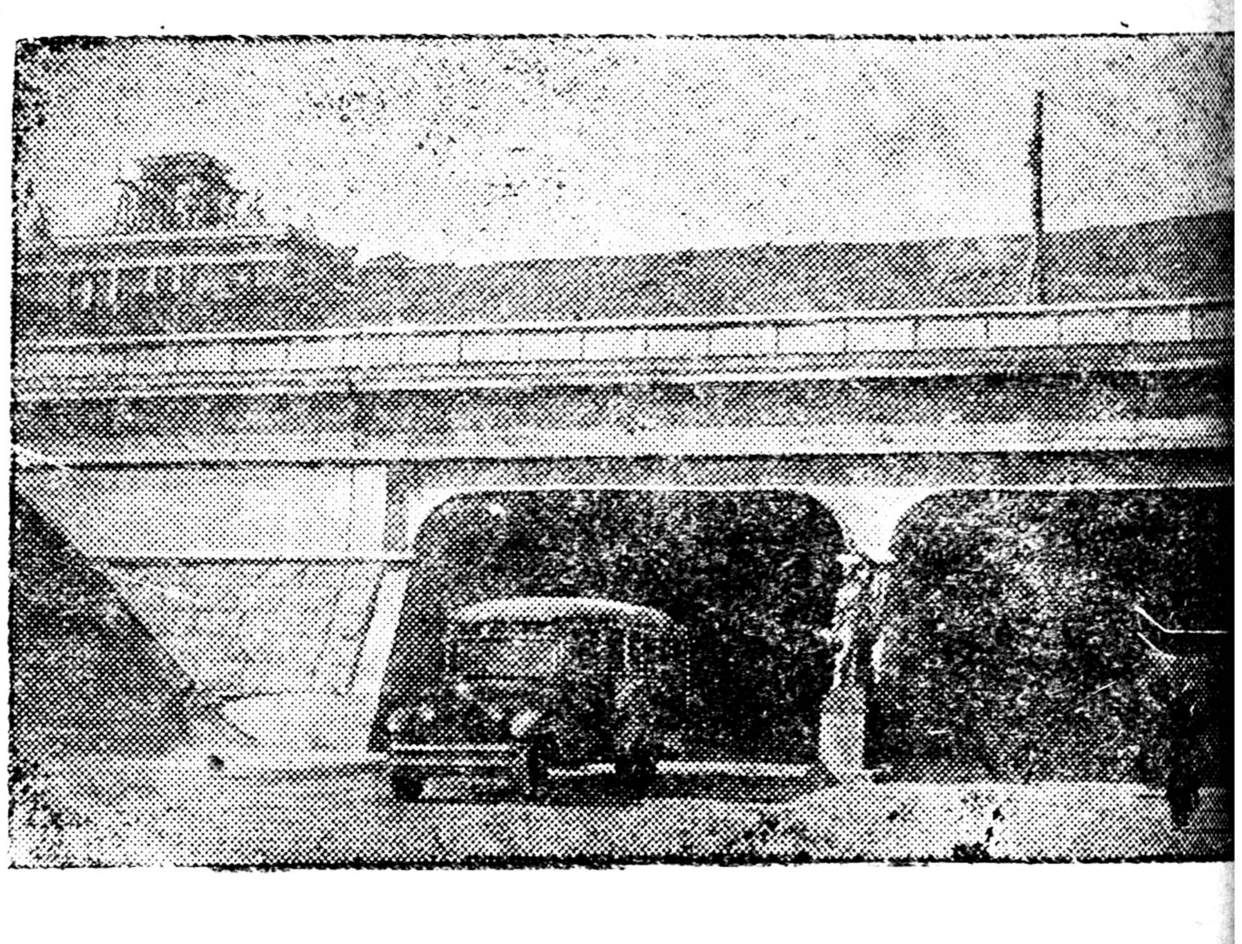

ZURAG DEERE: Voolga—Moskvaa kanaalai Vlaxereenskiin xyyrge.

„ERXIM HURALSALAI TYLØØ“

Agiin aimagai Yrøønein exin şatiin hurguulida şabinarai xysøør „Erxim huralsalai tyløø“ geze xaniin gazeeta sag sagta gargagdadag. Ene xaniin gazeetada xamta 70 edir bişegşed pioneer organizaaciin xydelmeriiin tuxai, eldeb kryzooguudai xydelmeriiin tuxai (literatyyriin, draamiin, myyzekiin, politexniis huralsal, fizkylьtyyriin, şatar doibodoi, edir burxangyişyydei, Osooviaxiimai organizaaca g. mete) bişedeg baina. Myn şine modeelь, planeera tuxai, erxim huragşad tuxai, dotoroi dutuu dundanuud tuxai, hurguuliiingaa dunda socialiis myriisøøgei xer jabaza baihan tuxai edir bişegşed yrgelze bişeze baidag

Xaniin gazeetiin redkoleegi edir bişegşedei bişegyydii bygediinь gazeetadaa gargaxii xysedeg, myn eldeb gojo haixan zuraguudaar, karikatuuranuudaar şimegledeg. Xaniinь gazeeta hara soogoo xojor udaa gargagdadag. Xaniin gazeeta gargalgada hurgagşa nyxer Vaampil Baldanai ba bişe nyxed xaluun tuhalamza xyrgelsedeg baina.

„Erxim huralsalai tyløø“ geze xaniin gazeeta 1937 onoi niuurta 16 noomer gargaa. Hurguuliiin disceplinii ebdegşed ba „xozomdogşod“ zilei exinde olon baihan aad, gazeetiin jabuulhan xydelmeriiin aşaar, hurguulidanь „muu“ hen temdegtei neges şabi bolbo. 8 huragşad—„BG 9 huragşad „Voroşiilovoi mergen buudagşadai“ te te noormo ygehen ba 14 ragşad „PVXO“—de noo ygehen baina.

Xaniin gazeetiin redko giin geşyyd komsomool n Damdinai, Zabai, Xol gegşed gansal xaniin g gargalgada hainaar xar haa gadana, huragşadai kylьtyyrne xydelmerih emxidxelsedeg baixa jyr ner hurguulidaaşji „erx hen segneltetei baina.

Yrøønein exin şat guuliiin dergedexi xa zeeta bolbol hurguuli şe komuniist nyx. ba komsomooloi er nyx. Erdeniiin geg xytelberi ba emx søør aimag soogoo niin gazeeta bolzo şa mete sag sagta gar guuliiin byxii orga dai xydelmeriii eli dag xaniin gazeet mag soo baixagyi.

BMASSR-ei ara ryylxe arkomaadai Yrøønein exin şatii respyyblike soogoo guulinuudai negend zo Byxexolboonoi kandidaad bolgogd

A.

Şaraldain homon tyryy zer

Muxar-Şiberei aimag dotor apreeliiin 25-26- kolxoozuud yrgelzedøø tarilgaa exilbe. Mynøø y 1613 gektaar şeniice ba 2956 gektaar jaarica tarig na. Şaraldain selьsoveed 445 gektaar şiniice ba 5 jaarica tariza, aimag dotoroo tyryylze jabana. (luutain somondo tarilgiin xydelmeri ton muugaar

S. Biçyy

„BULAG“ BA TEREENEI XAMAAT

Jaruuniin mixanai sovxoozoi dergedexi politotdeelai „Mixa ba tohonoi tyløø“ geze gazeetiin yysxelgeer 1935 ondo bagaşuudai literatuuriin kryzoog emxidxegdehenhee xoişo 3 daxi zilee azallaza baina.

Ene kryzoogte odoo 7 xyn xamaadaza hurdag. Tedenei literatuuriin xabsargalta „Bulag“ geze debter xeblegdedeg baina. Mynøø hyylşiin dugaaranь apreelь harada xeblegdeze garba.

Gurban zilei xuxasaa soo azallaad baixadaa literatuuriin xeregte abijaastai bagaşuudai dundahaa xeden nyxedii beledxeze şadaa. Hyylei yjede buriaadai poeezide urdanь baigaagyi deede zergiin mastirstvoodo şudalxiin tyryyşiin alxam xee gebel zoxino.

Literatuuriin kryzoogiinxidei dundahaa jaamb, xoreei, dastiilь zerge foormoor bişedeg teexnikede şudalza baina. Zişeelxede, nyxer Bad nom-Dorzo gegşe basagadta“ geze jaa şiixan şyleg zoxioog hee gadana Aga, U aimaguudai zarim øøhediingøø zoxiooln geze tuhalamza xyli na.

Xariuusalgata G. BEL

MYNØØDER

„PROGRE KINOOD Pariizai tol

„ERDE KINOOD Arzruum o

Noomer gargagşa B. DUGAROON. Verstaalagşad — D. B[illegible]AANOV ba C. DAMBAAJEV. BMASSR-ei niut. azyil-iin tipograafi. Y